

15.5.2018

Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Viite: Lausuntopyyntö STM/1856/2018; STM044:00/2018

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy (KAMK) kiittää lausuntopyynnöstä ja esittää lausuntoon seuraavaa:

Lakiesityksen mukaan 2020 alkaen ammattikorkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon järjestäjänä toimii Kansaneläkelaitos ja palvelut tuottaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS). Uudistuksen tavoitteena on taata yhdenvertaiset ja tasalaatuiset palvelut kaikille korkeakouluopiskelijoille. Opiskeluterveydenhuollon kustannuksista vastaa jatkossa valtio ja opiskelijat, käytännössä Kansaneläkelaitos maksaa YTHS:lle palveluista ja opiskelijoilta peritään veroluonteinen terveydenhoitomaksu. Opiskelijakunta KAMON mukaan opiskeluterveydenhuollosta perittävä lukuvuosimaksu on kohtuullinen tarjottavien palvelujen osalta, mutta kustannusten maksaminen erissä tulisi mahdollistaa.

YTHS:n palvelut tuotetaan valtakunnallisesti ja opiskelijan on mahdollista hakeutua opiskeluterveydenhuollon palveluihin myös muulla kuin korkeakoulupaikkakunnalla. Näiden palvelujen erottaminen maakunta- ja soteuudistuksesta on perusteltua siinä mielessä, että opiskeluterveydenhuoltoa kehitetään tasalaatuisena ja yhdenvertaisina kaikille korkeakouluopiskelijoille ja näin tunnistetaan palvelujen erityispiirteitä. Myös monimuoto- ja yamk-opiskelijoiden ottaminen palveluiden piiriin on merkittävää.

Nykyiset opiskeluterveydenhuollon palvelut (Vital) sijaitsevat KAMK:n kampuksella ja opiskelijoiden on sen vuoksi niitä helppo käyttää. Palvelut ovat yhteiset toisen asteen opiskelijoille ja ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Terveystieteiden vastuu- ja tutkimuspalvelut ovat toimineet erinomaisesti, mutta lääkärin palveluiden osalta tilanne on ollut jo pitkään todella huono. Terveystieteilijät ovat ohjanneet opiskelijoita välillä suoraan maakunnan päivystysvastaanotoille, koska lääkäriaikoja ei ole ollut opiskelijaterveydenhuollossa. Muiden palvelujen osalta opiskelijat ohjataan käyttämään julkisia terveydenhoitopalveluja. Opiskelijakunta KAMON mielestä paras vaihtoehto olisi, että palvelut sijoittuisivat fyysisesti suurilta osin KAMK:n kampukselle, Vitaliin, tietenkin pois lukien esimerkiksi hammashoidon tms. erikoispalvelut.

Opiskeluterveydenhuolto Vitalin terveydenhoitajat ovat mukana KAMK:n toimista kokoontuvassa hyvinvointipalvelujen kehittämistiimissä, jossa on edustettuina KAMK:n opiskelijakunta, KAMK:n omat hyvinvointipalvelujen tuottajat sekä Kajaanin kaupungin nuorisotoimi. Tämän kaltainen yhteistoiminta on tärkeää myös YTHS:n kanssa.

5.3.2018

Nykyisten opiskeluterveydenhuoltopalvelujen sisällöllisen tuottamisen haasteena ovat olleet opiskelijoiden ennaltaehkäisevä mielenterveystyö, kokonaisvaltainen hyvinvoinnin edistäminen, opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta sekä terveysviestintä. Tämän vuoksi KAMK on palkannut kuraattorin yhdeksän vuotta sitten ja opintopsykologin 1,5 vuotta sitten. Lisäksi KAMK on edistänyt opiskelijoiden hyvinvointia toteuttamalla erilaisia liikunnallisia ryhmiä liikunnanohjaajan ohjauksella sekä KAMKSports –toiminnalla (opiskelijayrittäjät). Opiskelijakunta KAMOn tuottamat opiskeluyhteisön hyvinvointia edistävät tapahtumat ovat merkityksellisiä. KAMK on toteuttanut opiskelijoiden hyvinvointiin ja opiskelukykyyn liittyviä kyselyjä. Jatkossa tulee mahdollistaa sujuva yhteistyö YTHS:n kanssa opiskeluyhteisön hyvinvoinnin edistämiseksi ja seuraamiseksi sekä sopia soveltuvat viestintäkanavat terveysviestinnän osalta.

KAMK kannattaa lakiluonnosta, joka mahdollista opiskeluterveydenhuoltopalvelujen osalta sen, että Kansaneläkelaitos toimii järjestäjänä ja palvelut tuottaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS). KAMK ja opiskelijakunta KAMO ovat huolissaan siitä, että laadukkaat opiskelijaterveydenhuollon palvelut toimivat myös siirtymäajalla.

Lisätietoja lausunnosta antaa kehitysjohtaja Eija Heikkinen, sähköposti etunimi.sukunimi@kamk.fi, p. 044 7101 202.

Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy

Matti Sarén
rehtori, toimitusjohtaja